

MEMO

Onderwerp:	Aandachtspunten en verwachtingen rondom inwerkingtreding Omgevingswet
Opsteller:	Elise van Leest
Datum:	9 november 2023

Inleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Vanaf die datum werkt de ODG op een nieuwe wijze in een keten samen met onze partners. Al geruime tijd worden door de dienst en ketenpartners gewerkt aan de voorbereiding op de wet, zowel inhoudelijk als op (werk)procesniveau. Daarbij zien we grote voortgang in die voorbereiding en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid om onze dienstverlening samen vorm te geven richting inwoners en bedrijven. De voorbereiding van medewerkers en de gemaakte ketenafspraken bieden een goede basis om van start te gaan met het werken onder de Omgevingswet.

Desondanks zien we ook enkele aandachtspunten in de voorbereiding en uitvoering in de eerste maanden na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze aandachtspunten en onze verwachtingen zijn opgenomen in deze memo, waar het gaat over:

1. de dienstverlening in de eerste periode na inwerkingtreding, en de uitvoering en monitoring van de gemaakte ketenafspraken;
2. de inrichting en het gebruik van de nieuwe digitale systemen (Omgevingsloket, Digitaal Stelsel Omgevingswet en de Samenwerkingsfunctionaliteit).

1. Dienstverlening en ketenafspraken

Verwachting van de eerste periode na inwerkingtreding

De afgelopen jaren heeft ODG geïnvesteerd in de organisatie, medewerkers en de regio, om vanaf 1 januari 2024 het werk – en dan onder de Omgevingswet – te kunnen voortzetten. Dat hebben we gedaan door het aansluiten van systemen, het vertalen van samenwerkingsafspraken naar werkprocessen, het oefenen en trainen in de keten, het aanpassen van besluiten en regelingen en het opleiden en trainen van onze medewerkers.

De nieuwe manier van werken zal tijd en inzet vragen. De verwachting is dat dat in de eerste periode na inwerkingtreding van de Omgevingswet effect zal hebben op doorlooptijden en de kwaliteit van onze producten en diensten. Samen met onze partners zullen we moeten leren werken met de nieuwe regels. Ons beeld wordt bevestigd door de voortgangsbrief¹ die op 10 oktober jl. door de minister aan de Eerste Kamer is verstuurd.

¹ [Kamerbrief over voortgang Omgevingswet oktober 2023](#) | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

We zullen via de gebruikelijke kanalen met onze partners zicht houden op de gezamenlijke dienstverlening, om waar nodig tijdig in gesprek te gaan en bij te sturen.

Kortere behandeltermijnen

Het handhaven van strikte werkafspraken en planningen wordt vanaf 1 januari een stuk dringender omdat voor een deel van de aanvragen de behandeltermijn teruggaat van 26 naar 8 weken. Om deze termijnen te halen, zijn ketenafspraken gemaakt. Op dit moment is het moeilijk in te schatten of de termijnen in alle gevallen door de ODG en haar partners gehaald gaan worden. In het VTH-platform zullen de ketenafspraken en behandeltermijnen gemonitord moeten gaan worden.

Bezwaar en beroep na buiten behandeling stellen

Tegelijkertijd moeten wij aanvragers (op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht) een redelijke termijn gunnen om eventueel ontbrekende gegevens aan te vullen. Als na de gegeven termijn de informatie nog steeds niet voldoende is, is het mogelijk om te besluiten de aanvraag buiten behandeling te laten. Dit besluit is vatbaar voor bezwaar en beroep en moet dus juridisch goed onderbouwd zijn. Het inkorten van de termijnen leidt naar verwachting tot een toename van het aantal bezwaar- en beroepszaken. Mocht onze huidige juridische capaciteit niet toereikend zijn, zullen wij hierover met onze partners in gesprek treden.

Loketfunctie bij provincies en gemeenten

Vanuit het principe van *één wet, één loket* onder de Omgevingswet is het van belang dat er bij provincie en gemeenten één ingang is voor initiatiefnemers. Landelijk is de verwachting dat het aantal vragen door burgers en bedrijven gaat toenemen, door de nieuwe wet- en regelgeving, door het gebruik van het Omgevingsloket en door het nog onvoldoende ingeregeld zijn van de toepasbare regels. Als de toepasbare regels nog niet (volledig) op orde zijn dan worden initiatiefnemers in de digitale omgeving van het Omgevingsloket namelijk verzocht om contact op te nemen met gemeenten of provincie.

Wij merken bij enkele gemeentelijke organisaties onbekendheid met de afspraak over de loketfunctie. Daardoor verwachten wij dat deze gemeenten vragen van inwoners en bedrijven naar de ODG doorsturen. Omdat de ODG (net als in de huidige situatie) geen frontofficetaken uitvoert, zullen wij hen moeten terugverwijzen naar het juiste loket: het bevoegd gezag.

Wij zullen hiervoor (nogmaals) aandacht vragen via de vergaderingen van het Regionaal Platform Omgevingswet Groningen (RPOG) en het VTH-platform.

Beantwoording vragen van medewerkers via expertiseteam

In de provincie Groningen is gesproken over het inrichten van een (ambtelijk) Gronings Team Omgevingswet en Wkb (GTOW), waarin expertise over Omgevingswet en Wkb wordt

gebundeld, om op een laagdrempelige manier antwoorden te geven op vragen die (ambtelijk) spelen. Wij verwachten dat een dergelijk expertiseteam, juist door bundeling van kennis, veel vragen kunnen afvangen.

Op dit moment is nog geen besluit genomen over de inrichting van het GTOW. Als ervoor gekozen wordt om het GTOW niet in te richten, zal dit een negatief effect hebben op de snelheid en eenduidigheid van de beantwoording van vragen van collega's van de ODG en haar partners.

2. Digitaal Stelsel Omgevingswet en Samenwerkingsfunctionaliteit

Instellen ODG als behandeldienst

Gemeenten en provincies kunnen hun omgevingsdienst als behandeldienst instellen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Zo worden verzoeken (aanvragen, meldingen en informatieplichten), die zij indienen in het Omgevingsloket, direct door het DSO doorgestuurd naar de ODG.

Op dit moment is nog niet voor al onze partners duidelijk of zij de ODG zullen instellen als behandeldienst. Als zij ervoor kiezen om dat niet te doen, zullen verzoeken bij het bevoegd gezag binnenkomen, en zullen verzoeken handmatig aan de ODG aangeboden moeten worden. We verwachten dat dat een nadelig effect zal hebben op doorlooptijden. Behandeltermijnen zijn kort, daarom is het aan te raden om de ODG in te stellen als behandeldienst, in ieder geval voor de activiteiten waarvan de behandeling sowieso bij ODG ligt.

In het RPOG wordt de laatste stand van zaken opgehaald en zal aandacht gevraagd worden voor het instellen van de ODG als behandeldienst.

Gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit

Eén van de samenwerkingsafspraken die in de regio Groningen is gemaakt, is dat de keten gebruik maakt van de zogenaamde samenwerkingsfunctionaliteit (SWF; onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)). Voor de ODG is het gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit een uitgangspunt. Om onze dienstverlening goed te laten verlopen verwachten wij van onze partners dat ook zij de samenwerkingsfunctionaliteit gebruiken.

Wij checken nogmaals langs de lijn van het RPOG of dit nu ook bij alle opdrachtgevers zo geregeld is.

